

ДЕТСКА ГРАДИНА „СЛЪНЦЕ”- ГРАД КЮСТЕНДИЛ

.....
2500 гр. Кюстендил, ул. „Цар Симеон I” №84, тел: 078/55-06-04, e-mail: dg_slance@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ.....

МАРГАРИТКА ЦЕКИНА

Директор на ДГ „Слънце”

/Приложение №2/

МЕХАНИЗЪМ ЗА РЕАКЦИЯ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ИНСТИТУЦИИТЕ

*на персонала от ДГ „Слънце“ град Кюстендил при инцидент или проява на
насилие между деца и върху деца*

1. **Действия за прекратяване на насилието или траматичното събитие:**
Служителят на детската градина, свидетел на случилото се или уведомен за него, се намесва **незабавно**, за да преустанови проявата на насилие или друго траматично събитие.

2. **Приоритетна грижа е здравето на всички деца, участници в инцидента или насилието:**

Служителят на детската градина, свидетел на случилото се или уведомен за него, **организира веднага помощ от медицинското лице в детската градина**, за установяване нуждата от намеса на Бърза неотложна медицинска помощ /медицинското лице извършва преглед и сигнализира Бърза помощ, при нужда, след което описва състоянието, интервенцията и причината за нея в медицинския журнал/. При невъзможност поради обективни причини за осъществяване на контакт с медицинското лице, се търси съдействие незабавно Бърза неотложна медицинска помощ.

Незабавно се сигнализира за случилото се:

- **Директорът на детската градина**
- **Родителите на децата, пострадали от насилие или инцидент и тези, които са упражнили такъв (възможно е детето да има назначени настойници, попечители, или за него грижи да полагат други лица, при които детето е настанено като мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето).** Търси се тяхното партньорство по отношение на процесите на вземане на решение за подкрепа на децата в ситуацията. Важно е родителите да са информирани, без да се укрива определена информация, но по начин, който няма да нанесе допълнителна вреда за детето - жертва и за извършителя.
- **Дирекция „Социално подпомагане“ (отдел „Закрила на детето“/ОЗД).** Компетентна да предприеме мерки за закрила е тази дирекция, която е **по настоящ адрес на детето** (това е адресът, на който детето пребивава). В случай на по-голяма оперативност и спешност може да се сигнализира дирекция „Социално подпомагане“ по местонахождение на детската градина по телефон, факс,

електронна поща /данни за телефони, факс, електронна поща на дирекции „Социално подпомагане“ на територията на цялата страна, които са публикувани на сайта на Агенция за социално подпомагане www.asp.government.bg/. До 24 часа от случилото се, сигналът се подава и писмено до ДСП.

- При невъзможност за осъществяване на незабавен контакт с Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“ по местоживееене на детето, с което се е случил инцидент, както и при необходимост от незабавна намеса на органите на реда, за предотвратяване на друга проява или на престъпно посегателство, сигналът за инцидента и предприетите действия или за проявата на насилие се подава на **органите на Районното управление на МВР** /инспектор Детска педагогическа стая, оперативен работник/
- За незабавно сигнализиране на органите по т.3.4. може да се използват и възможностите на:
  - ✓ Националната телефонна линия за деца 116 111 към Държавната агенция за закрила на детето, която е с национално покритие, денонощна и безплатна.
  - ✓ Държавната агенция за закрила на детето – устно на телефон /центра/ +359 2 933 90 10; +359 2 933 90 11; факс +359 2 980 24 15, по електронна поща на e-mail: sacr@sacr.government.bg, в приемна на адрес: гр. София, ул. „Триадница“ №2.

Достатъчно е първоначално да се подаде информацията, описана във Формуляра за уведомяване

3. Регистрация на инцидента или проявата на насилие:

От страна на ръководството първо се проверяват предприетите спешни мерки за здравето и живота на децата и сигнализирането на заинтересованите страни – родители, социалните работници от отдела „Закрила на детето“ (Дирекция „Социално подпомагане“), след което случаят се регистрира в **Регистър, създаден във връзка с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование**. Обособява се **досие**, в което се прилагат писмените обяснения на служители, очевидци на случилото се, опис на хронологично предприетите действия и постигнати резултати в опазване на физическото и психическо здраве на децата - участници в инцидента и/или проявата на насилие. В случай на насилие задължително се предприемат и действия по разработения алгоритъм към Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

4. Допълнителни действия в случай на упражнено насилие върху дете от страна на служител в детската градина – Директорът на детската градина предприема незабавни действия за проверка на фактите и обстоятелствата по случая, след което изготвя доклад за предприетите действия и за резултатите, който представя на вниманието на началника на Регионалното управление на образованието и на органите на РУ на МВР по места.

5. Екипно обсъждане на случая, с оглед превенция на инциденти и прояви на насилие – Случаите на инциденти и тормоз задължително се обсъждат на заседание на екипа, създаден във връзка с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното образование с участието на социални работници от отдела за закрила на детето към Дирекция „Социално подпомагане“ към

Агенцията социално подпомагане, с оглед анализ на случилото се и причините, които са го породили; планиране на мерки и действия, изпълнението на които ще доведат до трайно намаляване на случаите на насилие между деца.

6. Привличане на външни специализирани доставчици на услуги за подкрепа на екипа за справяне със създалата се ситуация и минимизиране на рисковете и предотвратяване на ескалиране на напрежението.

Важно! Детето има право да ползва образователна услуга/и или социална услуга/и за деца **едновременно**, с оглед спецификата и многообразието на индивидуалните си потребности, **но без дублиране на една и съща по вид и с еднаква насоченост услуга, предоставяна и от страна на образователната, и от страна на социалната система.** В случаите, когато услугите се предоставят от двете системи, те се предоставят при интегриран подход, взаимодействие и пълна координация. Двата типа услуги следва да се допълват. Ползването на образователна услуга не ограничава насочването към други услуги в общността, включително социални, при условие, че се спазва основният принцип – **едно дете да не получава една и съща дейност в различните типове услуга, за да няма дублиране на дейностите за подкрепа**, но всички услуги, предназначени да осъществяват подкрепа в процеса на отглеждане и образование да могат пълноценно и активно да реализират подкрепящи функции и взаимно да се допълват.

Кризисна ситуация

➤ Действията за първоначална подкрепа на детето се предприемат с цел съвременно снижаване на напрежението и преодоляване на травмата от преживяното насилие/инцидент или от това, че детето е било свидетел на инцидента или ситуацията на насилие. Детето не се разпитва, ако не желае да споделя, за да не се травмира повторно. Незабавно се търси съдействието на психолог за оказване на подкрепа на пострадалото дете/деца и на останалите деца, свидетели на насилието/инцидента.

➤ **При нужда от кризисна интервенция:** В случай на травматично /кризисно/ събитие, настъпило за група деца, в следствие на участие или присъствие на инцидента или упражнено насилие, водещо до риск от увреждане на физическото или психическо здраве, се оказва незабавна психологическа подкрепа чрез извършване на кризисна интервенция от психолога на образователната институция, от екип на Министерство на образованието и науката, както и от психолози, работещи в социални услуги на територията на населеното място, в което е ситуирана детската градина, с активното действие и съдействие на Дирекция „Социално подпомагане“, в качеството ѝ на орган за закрила на детето на местно ниво, или от екипа за кризисна интервенция към Държавна агенция за закрила на детето.

➤ При настъпване на кризисна ситуация с широк публичен/медиен интерес от ръководството на образователната институция се организира **извънреден Педагогически съвет**, на който служителите се запознават със ситуацията, напомня им се изрично тяхното задължение да не се разгласяват сведения и лични данни за детето (чл. 11 . а от Закона за закрила на детето).

➤ Определя се лице, което да е „**говорител**“ на детската градина пред медиите, като в случая е добре да се координира при възможност с пресцентъра на МОН и да се консултира с началника на РУО. Това лице трябва да е запознато със ситуацията, да може

свободно да общува с медии, да умее да представи предприетите действия без да оставя впечатление за пасивност, неадекватност или за прикриване на ситуацията от страна на образователната институция.

➤ От страна на психолога от външен доставчик на социална услуга се извършва **групова работа с децата** от групата, за въздействие върху вътрешната мотивация и преодоляване на негативни отношения помежду им.

➤ Организира се и се провежда **извънредна родителска среща**, на която присъства ръководството на детската градина, учител, психолог, като се канят и експерти – представители на: Регионалното управление на образованието, на отдел „Закрила на детето” към Дирекция „Социално подпомагане” към АСП, на общината (или на Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните), като може да се използва и експертния ресурс на Държавната агенция за закрила на детето за оказване на методическа подкрепа. По този начин родителите се привличат като страна в процеса по вземане на решение в интерес на всички деца. На срещата следва да се напомни задължението им за неразгласяване вкл. и в социалните мрежи на лични сведения и данни за дете.

➤ Учителят **информира родителите за резултатите** от предприетите действия.

➤ Директорът на детската градина съдейства за предоставяне на **методическа помощ и супер визия на учителите**.

Последваща подкрепа след ситуацията на инцидент

1. След преодоляване на кризисната ситуация от страна на психолога продължава работа със средата, в която е детето, до отпадане на рисковете с:

- ✓ учителят;
- ✓ семейството – за продължаване на работата с детето и в семейната среда;
- ✓ връстниците – групова работа за промяна на нагласите, за споделяне и за подкрепа.

2. Учителят в детската градина регулярно информира директора на детската градина и родителите на детето за резултатите от предприетите и последващи действия.

3. Отделът „Закрила на детето“ по местопребиваване на детето чрез свой определен представител (социален работник), информира детската градина с доклада по работата си и резултатите от ползваната социална услуга от страна на детето.

Всяко лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми една от следните институции:

- ✓ Дирекция "Социално подпомагане"/отдел „Закрила на детето“ (структури към Агенцията за социално подпомагане),
- ✓ Министерството на вътрешните работи
или
- ✓ Държавната агенция за закрила на детето.

Достатъчно е уведомяване на една от трите институции. Това задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна.

Важно! Следва да се има предвид, че при постъпване на сигнал в Държавната агенция за закрила на детето, че дете се нуждае от закрила, **председателят ѝ го праща**

незабавно в отдел "Закрила на детето" в дирекция "Социално подпомагане" по настоящ адрес на детето за извършване на социално проучване и предприемане на мерки за закрила, в изпълнение на разпоредбата на чл. 7, ал. 3 от Закона за закрила на детето. Дирекция „Социално подпомагане“ е органът за закрила на местно ниво, чиито служители работят на терен с децата и техните семейства.

Съдействие от Държавната агенция за закрила на детето(ДАЗД)

ДАЗД осъществява методическа подкрепа и обучения на професионалистите, работещи с деца, чрез разработване на указания, методики, ръководства и помагала, свързани с дейностите по закрила и гарантиране на правата на детето. Примери в тази посока са: **Практически насоки за работещите в образователната система за подкрепа на детето в ситуации на раздяла и конфликт между родители** (за работещите специалисти в детските градини и училищата; **Правила за безопасност на децата и учениците в компютърната мрежа, детската градина, училището и в интернет;** **Помагало по превенция на насилието в детската градина.**

При възникване на критично събитие и ситуация с дете (опасна или рискова, характеризираща се с пострадали или загинали лица; тежки травми на деца) ДАЗД организира **кризисна интервенция.**

При случаи, по които са ангажирани множество институции и при повторемост на жалби и сигнали за неразрешени случаи с деца, ДАЗД организира **междунституционални работни срещи.** На тях се предлагат решения за комплицираните ситуации.

При съмнения за пропуски, неудовлетвореност от взети решения в работата на съответните институции, довели до нарушаване на права на дете, може да се подаде сигнал до Държавната агенция за закрила на детето, която може да даде конкретни указания, да **извърши мониторинг или контрол** чрез организиране на проверки за спазване правата на детето от всички държавни, общински и частни училища, детски градини и ясли, центровете за подкрепа за личностно развитие, лечебни заведения, дирекции "Социално подпомагане" (ОЗД), доставчици на социални услуги за деца и на юридически лица с нестопанска цел, работещи в сферата за закрила на детето, и при установяване на нарушение председателят на Агенцията дава задължителни предписания за отстраняването им, придружени с писмени методически указания и механизъм за взаимодействие между отговорните институции.

Механизмът за реакция и взаимодействие е разработен в изпълнение на актуализираните практически насоки за действията ,които работещите в образователните институции в сферата на средното образование следва да предприемат в случай на инцидент, ситуация на насилие /*писмо на Държавна агенция за закрила на детето рег.№07/05.11.2019 г./*

Приет на заседание на педагогически съвет /Протокол №2 от 30.09.2020 година/

ФОРМУЛЯР ЗА УВЕДОМЯВАНЕ ЗА ИНЦИДЕНТ/НАСИЛИЕ С ДЕТЕ
НА ОТДЕЛ „ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО“
КЪМ ДИРЕКЦИЯ „СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ”

Изм. №...../.....г.

1. Дата на инцидента/насилието: .....
2. Място, където се е случило инцидентът/насилието:
а) вътре в училището/детската градина; б) в двора; в) извън територията на училището/детската градина; г) друго.....
3. Време на извършването:
а) преди часовете; б) по време на часовете (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)/по време на занятията в детската градина; в) в междучасието/в свободен режим; г) в заниманията по интереси в ПИГ; д) след часовете/след заниманията.
4. Начин на откриване:
а) лично; б) докладвано от друг; в) съобщено по телефон; г) друго.....
5. Участници в инцидента (име, презиме и статут на лицата в училището/ДГ)
.....
.....
6. Инцидентът/насилствената ситуация се случва за:
а) първи път; б) повече от веднъж.
7. Кратко описание на ситуацията/инцидента:
.....
.....
.....
8. Описание на предприетите действия:
.....
.....
.....
9. Постоянен адрес на детето:
.....
10. Данни (име, адрес и телефон) на родител (настойник/попечител/лице, полагащо грижи за детето):
.....
.....
11. Име на социалния работник от отдел „Закрила на детето”, приел устно сигнала:
.....

Име: .....

Подпис: .....

Приложение 2

Схема на задължението за съдействие по чл. 7, ал. 1 и ал. 2 от Закона за закрила на детето и свикване на мултидисциплинарния екип за взаимодействие при сигнал за дете, жертва на насилие или в риск от насилие

